

UZASADNIENIE WYROKU

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. wniosła przeciwko I. E. pozew o zapłatę kwoty 1645,09 zł z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych z dnia 31 sierpnia 2011r., dotyczącej pojazdu marki M. (...) nr rej. (...). Pozwana zobowiązała się w związku z tą umową do zapłaty składki. Po zawarciu umowy cedent wręczył pozwanej polisę potwierdzającą zawarcie umowy i jej warunki, w związku z czym po stronie pozwanej powstał obowiązek zapłaty składek ubezpieczeniowych. Pozwana tych składek nie uiściła.

Pozwana I. E. w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa w całości, wskazując, że nigdy nie zawierała z InterRisk żadnej umowy ubezpieczenia OC pojazdu, a zatem dochodzona wierzytelność nie istnieje. Podała, że nabyła ww. pojazd w komisie od M. G. prowadzącego firmę (...) w G., a w chwili zakupu otrzymała od sprzedawcy polisę ubezpieczenia OC zawartą w L. D. w W. i tylko tą polisę następnie kontynuowała. Zaprzeczyła, by miała wiedzę o wystawieniu na jej rzecz polisy przez ubezpieczyciela InterRisk, wobec czego nigdy nie posługiwała się taką polisą.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Samochód marki M. (...) nr rej. (...) był własnością P. D., który posiadał ubezpieczenie OC dotyczące tego pojazdu w InterRisk V. (...) w W. z okresem ubezpieczenia do dnia 29 lipca 2011r. W dniu 16 lipca 2011r. samochód ten został sprzedany M. G. (...) - Komis w G.. M. G. prowadził komis samochodowy i samochód ten nabył z zamiarem dalszej sprzedaży. Nabyte pojazdy ubezpieczał standardowo w firmie ubezpieczeniowej L. D., której placówka sąsiaduje z siedzibą prowadzonej działalności. Także w przypadku nabytego pojazdu M. (...) nr rej. (...), w związku z upływem ubezpieczenia w InterRisk z dniem 29 lipca 2011r, zawarł nową umowę ubezpieczenia z L. D. z okresem ubezpieczenia od 30 lipca 2011r. do 29 lipca 2012r.

Dowód:

- polisa OC k.113;
- dane polisy k.120;
- umowa sprzedaży samochodu k.14
- faktura VAT k.14 v.;
- polisa w L. D. k.10v.;

Do InterRisk V. (...) w W. wypowiedzenie dotychczasowej umowy ubezpieczenia nie dotarło, zatem InterRisk wystawiła na M. G. jako nabywcę pojazdu aneks do polisy nr (...) w dniu 5 sierpnia 2011r., a także pismo z dnia 25 sierpnia 2011r. pt. "Potwierdzenie zawarcia obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdu" dot. polisy (...), w którym wskazano, że wysokość należnej składki wynosi 1282 zł do dnia 8 września 2011r. M. G. nie otrzymał potwierdzenia zawarcia tej umowy ani informacji o wysokości składki. Następnie w dniu 23 września 2011r. InterRisk wystawiło wezwanie do zapłaty dla M. G. kwoty 1282 zł. Pismo to również nie dotarło do adresata.

Dowód:

- pismo z (...) S.A. V. (...) w W. k.111-112;
- aneks do polisy k.118;

- potwierdzenie zawarcia ubezpieczenia k.121;
- wezwanie do zapłaty k.122;
- zeznania świadka M. G. k.89-90;

W dniu 22 sierpnia 2011r. I. E. i E. E. nabyli od M. G. samochód osobowy M. (...) nr rej. (...). W chwili zakupu sprzedawca powiadomił nabywców, że samochód jest ubezpieczony w L. D. oraz przekazał im aktualną polisę OC. Nie wspominał, aby pojazd był ubezpieczony jeszcze w innym zakładzie ubezpieczeń czy o tym, że pozostaje niewyjaśniona sprawa ubezpieczenia pojazdu w InterRisk. Po zgłoszeniu do L. D. faktu sprzedaży pojazdu oraz woli pozwanej kontynuowania ubezpieczenia w tym zakładzie ubezpieczeń, wystawiona została polisa ubezpieczeniowa nr (...) na I. E.. W kolejnych latach pozwana kontynuowała ubezpieczenie w tym zakładzie ubezpieczeń, nie korzystając z ubezpieczeń w innych zakładach.

Dowód:

- faktura VAT k.124;
- polisa w L. D. k.11,
- potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia w L. D. k.12, 12v.;
- zeznania świadka M. G. k.89-90;
- przesłuchanie pozwanej I. E. k.90-91;

Po dokonaniu aktualizacji danych nabywcy pojazdu, (...) S.A. V. (...) w W. wystawiła w dniu 31 sierpnia 2011r. kolejny aneks do polisy (...) na I. E. zam. P. ul. (...), wskazując, że dokonała ponownej kalkulacji składki, określając ją na kwotę 1189 zł z terminem płatności do 1 lutego 2012r. I. E. nie otrzymała od InterRisk informacji o tym aneksie ani wezwania do zapłaty, jak również nie otrzymała samego dokumentu nowej polisy wystawionej na jej rzecz. Nie miała świadomości istnienia takiej polisy oraz objęcia jej pojazdu ubezpieczeniem OC w (...) S.A. V. (...) w W., nie korzystała także z tej ochrony ubezpieczeniowej.

Dowód:

- aneks do polisy k.123;
- dane polisy k.39;
- przesłuchanie pozwanej I. E. k.90-91;

W dniu 2 stycznia 2015r. na mocy umowy sprzedaży wierzytelności (...) S.A. V. (...) w W. sprzedała na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. wierzytelność wobec I. E.. Nabywca wierzytelności (powód) wystawił pismo z dnia 14 stycznia 2015r. adresowane do I. E., w którym zawiadomiono pozwaną o zbyciu wierzytelności InterRisk względem niej obejmującej kwotę 2.275,93 zł tytułem zobowiązania z umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych nr OC/NW- (...) -A-K1-A. W tym samym dniu wniesiono pozew o zapłatę do sądu.

Dowód:

- umowa sprzedaży wierzytelności k.42-48;
- potwierdzenie wykonanej operacji k.49;

- wykaz jednostkowych wierzytelności na nośniku CD k.75;
- pismo powoda do pozwanej z 14.01.2015r. k.40;
- przesłuchanie pozwanej I. E. k.90-91.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo przeciwko I. E. nie zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ zostało uznane przez sąd jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Zgodnie z art.5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty oraz konsekwentnie w toku całego procesu podnosiła, że nie zawierała umowy ubezpieczenia OC dot. samochodu M. (...) nr rej. (...) w (...) S.A. V. (...) w W. i aż do momentu uzyskania wiedzy o wystawionym przeciwko niej nakazie zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym nie miała świadomości istnienia takiego ubezpieczenia oraz objęcia jej ochroną ubezpieczeniową w tym zakładzie ubezpieczeń, jak również, że nie wiedziała o istnieniu zobowiązania do zapłaty składki ubezpieczenia z tego tytułu.

Zgodnie z treścią art. 31 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w brzmieniu obowiązującym w dacie sprzedaży pojazdu na rzecz I. E., W razie zbycia pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na nabywcę pojazdu przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że nabywca wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia nabycia pojazdu mechanicznego. W przypadku wypowiedzenia umowy, rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu nabycia pojazdu mechanicznego. Przepisy art. 28 stosuje się odpowiednio. Z kolei art. 32 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że posiadacz pojazdu mechanicznego, który przeniósł prawo własności tego pojazdu, jest obowiązany do przekazania posiadaczowi, na którego przeniesiono prawo własności pojazdu, potwierdzenia zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz do powiadomienia na piśmie zakładu ubezpieczeń, w terminie 14 dni od dnia przeniesienia prawa własności pojazdu, o fakcie przeniesienia prawa własności tego pojazdu i o danych posiadacza, na którego przeniesiono prawo własności pojazdu.

Z przepisów tych wynika, że M. G. w ciągu 30 dni od daty nabycia pojazdu, tj. do 15 sierpnia 2011r. mógł wypowiedzieć umowę ubezpieczenia w InterRisk zawartą przez P. D., a skoro tego nie uczynił, przeszły na niego prawa i obowiązki wynikające z tej umowy. Sam M. G. słuchany w sprawie jako świadek wskazywał, że nie kojarzy sytuacji dotyczącej swoich działań po nabyciu pojazdu M. (...) nr rej. (...), przypuszczał jedynie, że dokonał wypowiedzenia umowy ubezpieczenia w InterRisk, albowiem miał lepsze warunki ubezpieczenia w sąsiadującym z nim oddziale L. D.. Brak jednak dowodu potwierdzającego fakt wypowiedzenia umowy przez M. G. w ustawowym terminie, nawet M. G. nie był pewien tej sytuacji wskazując, że jej nie pamięta. Pozwana nie była w stanie przedstawić żadnych dowodów na tę okoliczność, albowiem ewentualny dowód w tym zakresie pochodziłby z okresu, gdy ona nie była jeszcze właścicielem i posiadaczem pojazdu, a nadto nie dotyczył w ogóle jej osoby. To było przyczyną zaakceptowania wniosku pozwanej o zwrócenie się przez sąd do zakładu (...) S.A. V. (...) w W. o udzielenie informacji, czy wpłynęło w 2011r. wypowiedzenie umowy ubezpieczenia OC dot. jej samochodu złożone przez M. G.. Jednakże odpowiedź tego zakładu ubezpieczeń była negatywna, wskazująca na to, że takie wypowiedzenie umowy nigdy nie dotarło do ubezpieczyciela, co musiało skutkować przyjęciem, że istniała podstawa do kontynuacji ubezpieczenia w InterRisk na M. G. w okresie od sierpnia 2011r. Następnie na skutek dalszej sprzedaży pojazdu na rzecz I. E. i jej męża powstała tożsama sytuacja, w której nabywca pojazdu powinien był złożyć w terminie 30 dni od dnia nabycia pojazdu oświadczenie do InterRisk o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia nr OC/NW- (...) -A-K1-A, pod rygorem przyjęcia kontynuacji tego ubezpieczenia.

W niniejszej sprawie pozwana konsekwentnie wskazywała, że nie miała wiedzy zarówno o istnieniu takiej polisy wystawionej na nabyty pojazd w InterRisk, jak i o wystawieniu na jej rzecz polisy będącej kontynuacją polisy poprzednika M. G.. Zarówno w sprzeciwie od nakazu zapłaty, jak i w toku przesłuchania wskazywała, że nie uzyskała ona od sprzedawcy pojazdu M. G. informacji, że pojazd jest ubezpieczony w InterRisk, jak również stanowczo kwestionowała, aby następnie otrzymała od InterRisk polisę OC z danymi wystawionymi na nią. Zarówno z jej zeznań, jak i zeznań M. G. wynika, że I. E. w chwili nabycia samochodu uzyskała od sprzedającego informację jedynie o zawartej umowie ubezpieczenia OC na ten pojazd w L. D. i tą polisę otrzymała od M. G., nie przedłożono natomiast żadnego dowodu potwierdzającego fakt uzyskania przez pozwaną informacji o istnieniu takiej polisy wystawionej przez InterRisk na jej rzecz, jak również wynikającego z niej zobowiązania finansowego. Należy zgodzić się ze stroną powodową, że zawarcie umowy ubezpieczenia OC w jednym zakładzie ubezpieczeń nie wyklucza możliwości ubezpieczenia jednocześnie w innym zakładzie ubezpieczeń, zatem istniała możliwość ubezpieczenia posiadacza pojazdu M. (...) nr rej. (...) w dwóch zakładach ubezpieczeń. Nie zmienia to jednak faktu, że pozwana jako posiadacz powinna uzyskać możliwość dowiedzenia się o fakcie objęcia jej ochroną ubezpieczeniową w okresie od sierpnia 2011r. do sierpnia 2012r. tak, aby świadomie móc podjąć decyzję w sprawie kontynuacji tego ubezpieczenia lub wypowiedzenia go. Natomiast na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie brak jest podstaw do uznania, że pozwana uzyskała wiedzę o istnieniu polisy nr (...) wystawionej na rzecz M. G. oraz polisy nr (...) - A wystawionej następnie na jej rzecz. Pozwana kategorycznie i konsekwentnie zaprzeczała tej okoliczności, zatem zgodnie z ciężarem rozkładu dowodu w procesie cywilnym oraz brakiem możliwości przeprowadzenia dowodu na okoliczność negatywną, to strona powodowa winna tą okoliczność wykazać. Tak się jednak nie stało, poza samym aneksem do polisy wystawionym na pozwaną dopiero w styczniu 2012r. nie złożono dowodu doręczenia pozwanej tej polisy (nie złożył go ani powód, ani InterRisk zobowiązany przez sąd), a przecież warunkiem skorzystania z praw wynikających z polisy było posiadanie dowodu zawarcia umowy ubezpieczenia przez pozwaną wskazującej na dane aktualnego posiadacza. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z ogólnymi przepisami dotyczącymi umów ubezpieczenia zawartymi w kodeksie cywilnym, ubezpieczyciel zobowiązany jest potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia (art. 809 §1 k.c.), co oznacza, że również I. E. jako ubezpieczona powinna była uzyskać od ubezpieczyciela dokument potwierdzający stosunek ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. O istnieniu polisy dotyczącej tego pojazdu zawartej w InterRisk powinien powiadomić pozwaną zbywca pojazdu M. G. (o ile sam tak wiedzę posiadał, gdyż na to także brak dowodu), czego jednak nie uczynił, jak wskazywał dlatego, że sam takiej wiedzy i świadomości nie posiadał. Nie zwalniało to jednak zakładu ubezpieczeń od doręczenia pozwanej dokumentu polisy jako potwierdzenia kontynuacji ubezpieczenia OC. Wszak w tym celu został wystawiony aneks do umowy, przedstawiony w toku procesu. Nie przedstawiono jednak w sprawie ani dowodu potwierdzającego zawiadomienie pozwanej o wystawieniu na nią polisy obejmującej ubezpieczenie dotyczące samochodu, ani dowodu potwierdzającego zawiadomienie o tożsamym uprzednim fakcie M. G.. Skoro i M. G. zaprzeczył tej okoliczności, należało przyjąć, że nie miał on wiedzy w tym zakresie. Z pewnością nie mógł również dysponować nową polisą wystawioną na siebie, skoro wystawiono aneks do umowy na M. G. dopiero 25 sierpnia 2011r, a zatem już po sprzedaży pojazdu I. E.. Ewentualne zaniedbania w zakresie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia w InterRisk po nabyciu pojazdu przez M. G. obciążać mogą wyłącznie jego, nie zaś pozwaną, albowiem nie miała ona żadnego wpływu na te czynności przed nabyciem pojazdu. Na skutek nie uzyskania informacji od sprzedającego w chwili nabycia, nie mogła także skorzystać z uprawnień przysługujących jej z mocy prawa, tj. do wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, do wyboru jednego z zakładów ubezpieczeń, w których nabywany pojazd był ubezpieczony oraz do skorzystania z praw, jakie daje objęcie jej ochroną ubezpieczeniową w InterRisk. Powód nie wykazał zaś, aby pozwana została zawiadomiona o wystawieniu aneksu do polisy InterRisk z ochroną ubezpieczeniową do lipca 2012r. i aby taką wiedzę faktycznie posiadała, zaś niewątpliwie zakład ubezpieczeń ma obowiązek wydać nabywcy pojazdu polisę wystawioną na dane nabywcy pojazdu, po to, aby nabywca mógł skutecznie korzystać z ochrony ubezpieczeniowej. Po to przecież wystawiono aneks nr (...) do polisy na M. G., a następnie na I. E.. Gdyby pozwana została zawiadomiona o kontynuacji umowy ubezpieczenia nabytego pojazdu, z pewnością obecnie można by znaleźć ślady jej działania, albowiem prawdopodobnie dokonałaby wyboru jednego z dwóch ubezpieczycieli nabytego pojazdu. gdyby nawet wybrała kontynuację w InterRisk, to z pewnością zwróciłaby się do ubezpieczyciela w celu ponownej kalkulacji składki i uwzględnienia przysługujących jej zniżek. To również świadczy o zaniechaniu ubezpieczyciela zawiadomienia

pozwanej jako ubezpieczonej o fakcie ubezpieczenia i konieczności uiszczenia składki ubezpieczeniowej, zatem następcze (tj. już po upływie okresu ochrony ubezpieczeniowej) dochodzenie zapłaty składki z tego tytułu nie zasługuje na ochronę prawną, a to z uwagi na sprzeczność roszczenia z zasadami współzycia społecznego, stanowi bowiem naruszenie tych zasad, w szczególności zasady dobrych obyczajów kupieckich, jak również równości stron umowy. Należy przyjąć, że gdyby pozwana uzyskała wiedzę o istnieniu polisy dot. nabywanego pojazdu w InterRisk, to mogłaby podjąć świadomie decyzję, co dalej z tym ubezpieczeniem zrobić. Wobec faktu nabycia pojazdu 11-letniego można zakładać, że nie chciałaby kontynuować ubezpieczenia w dwóch zakładach ubezpieczeń, co zresztą sama podawała. W sytuacji zawiadomienia jej o istnieniu ochrony ubezpieczeniowej, przy braku reakcji ze strony pozwanej, istniałaby podstawa do uznania dochodzonego roszczenia za zasadne. W sytuacji opisanej powyżej pozwana jednak nie mogła nic zrobić, albowiem w ogóle nie wiedziała o istnieniu takiego ubezpieczenia. Wobec braku wiedzy pozwanej o istnieniu takiego ubezpieczenia nie mogła jej wypowiedzieć, ani skorzystać z praw z niej wynikających, nie dysponowała fizycznie także polisą wystawioną na swoje dane, co skutecznie uniemożliwiłoby skorzystanie z praw z niej wynikających w przypadku powstania szkody w okresie objętym ubezpieczeniem. Wiedzę o całej tej sytuacji pozwana uzyskała dopiero po otrzymaniu nakazu zapłaty w lutym 2015r. a zatem dług po wygaśnięciu ochrony ubezpieczeniowej, z której nie mogła faktycznie skorzystać, w momencie skierowania sprawy na drogę procesu. W tej sytuacji istniała podstawa do przyjęcia, że roszczenie pozwu jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, nie mogło zostać uwzględnione, zgodnie z art.5.k.c.

Mając powyższe na uwadze, sąd powództwo oddalił.

SSR Magdalena Dąbrowska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

a. (...)

b. (...)

3. (...)

G., (...)